

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Tertius, Sive Exempla Divinae Irae, Per Opera Poenitentiae, Nobis
Leniendae - Per Quadagesimam Anno M. DC. XLVIII. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 1. Historiæ Authores, causa cladis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48194)

git illecebras, ut eum inescet. Non erubescit suam culpam accusatam, qui ita eam accusat, ut alterum faciat erubescere audientem. Quem pudet peccasse, modestè fatetur delicta, non facundè; & sua, quod peccavit, verecundia plectit, non aliena. *Qui per vos peccastis, per vos erubescatis. Erubescencia enim ipsa partem habet remissionis*, ait S. Augustinus. *Ex misericordia enim hoc precepit Dominus, ut neminem pœniteret in occulto. In hoc enim, quod per se ipsum dicit sacerdoti, & erubescenciam vincit, timore offensi fit venia criminis.* Non fit autem venia, nisi culpam suam agnoscat, & apud se ipsum erubescat, non tamen ita erubescat, ut sacerdoti occulat. *Hac sunt vera humilitatis testimonia*, ait S. Gregorius, & *iniquitatem suam quemq; cognoscere, & cognitam voce confessionis aperire, non excusare, non extenuare, non in maritum aut uxorem, aut socium rejicere, sed totam conscientiam reuelare integrè, sincerè, simpliciter, ut ita illam peruideat Confessarius, sicut inspicit Deus.* Est quidem Deus omnipotens, & nullum non potest peccatorem saluare; sed qui creauit te sine te, & redemit te sine te, non tamen etiam saluabit te sine te. Tua vera confessio debet adesse, si vis diuinam potentiam & misericordiam tibi non deesse.

S. Augustin.
lib de ver. &
fals. pœnit.
cap. 10.

S. Greg. l. 22.
Moral. c. 13.
& 14.

C A P V T VII.

RHEMENSIVM EXEMPLO NOS
INSTRVI, QVO MODO PRO PECCATIS NO-
STRIS VEL SATISFACERE, VEL SATISPATI

DEBEAMVS?

I.
HISTORIAR
AVTHORES, ET
CAVSSA CLA-
DIS
Oth. Fris. l. 4.
cap 28.
Sigebert. in
Chron. An.
453 Nicol.
Olaus in
Attila, Vinc.

Historiæ, quam percensebo, complures meminerunt in-
signes authores, Otho Frisingensis, Sigebertus, Nico-
laus Olaus, Vincentius, Paulus Diaconus, & alij. Cir-
ca annum Christi Seruatoris 453. cum Gallia maximè floreret,
vitia quoque cum fortuna inualuerunt. Primùm avaritia, per
varias inuentiones ac titulos, ingentes opes cumulauit. Postquam
diuitiarum habuerunt satis, neque vlla fuit laborandi necessitas,
otio se se dediderunt Galli: non iuuentus litteris, non aduiores
negotijs se se occupauerunt, sed tota cura fuit in nouo vestium
ornatu,

ornatu, nouisq; delicijs excogitandis. Agebantur conuiuia, colebantur gynæcea, deserebantur templa; ventri, saturitati, voluptati passim seruebatur. Denique postquam in eo regno Superbia vitæ, & concupiscentia carnis dominatum tenuerunt, crescente semper malitia, peruentum est, vt S. Antoninus scribit, vsq; ad Sodomiticam perversitatem. Sole occumbente, nocti sua sidera accendit Deus. Ita tunc in Gallia, virtute obscurata, duo voluit esse præstantissima lumina, quæ populo viam salutis amissam demonstrarent. Quippe clarebant tunc in Gallijs S. Nicasius Rhemensis ciuitatis Episcopus ac postea martyr, itemq; S. Anianus Aurelianensis Episcopus, magnis ambo virtutibus insignes. Hi duo, tamquam malarum ouium boni pastores, facile videbant contagium, neque tacebant, sed identidem clam, palàm, publicè & priuatim monebant omnes, vt à tam scelerata vita desisterent, atque ad Deum, per poenitentiam redirent; neq; fluxam hanc homineq; Christiano indignam viuendi rationem, cælestibus anteferrent. Verùm quia difficile est assueta relinquere, & in media vanitate diuina æstimare, nihili tunc Gallia duorum tam illustrium Præfulum autoritatem, nihili sanctitatem, nihili assidue iteratas monitiones faciebant. Nimirum vt dosium aqua plenum, non potest alium vllum admittere liquorem, quantumuis pretiosum; ita surdis canitur auribus, quas iam illecebræ turpes occupauerunt.

Sed mirum est, homines delicatos, alioqui tam sollicitos, ne quod conuiuium, ne quam choream, ne spectaculum vllum iucundum negligant, hinc obsurdescere, cum clamatur, periculum esse æternorum gaudiorum amittendorum. Neque verò ab hominibus dumtaxat clamatur, sed altissima vox est ipsa patientia, & longanimitas Dei, conuersionem peccatoris tam diu expectantis. Quo argumento vtitur Propheta Ioël, dum ait: *Conuertimini ad Dominum Deum vestrum: quia benignus & misericors est, & patiens, & multa misericordia, & prestabilis super malitia.* Habebat mille irascendi & puniendi causas; & iram continuit, distulit poenam. Immò in ipsa ira clementer cogitauit, iuxta illud: *cum iratus fueris, misericordia recordaberis.* Nam, vt olim Abrahamo celare non potuit Deus id, quod facturus erat Sodomis,

spec. histor.
l. 21. cap. 37.
Paul. Diac.
lib. 14. in
Theod. iuniore,
& 15. in
Martia. Sur.
tom. 7. 14.
Decembr. ex
S. Antonin.
p. 2. c. 8. tit.
xi. §. 1. &
seqq.

II.
PRAEMONITIONES
DIVINAS.

Ioël. 2. 13.

Habacuc. 3. 3.
Gen. 18. 17.

mitis,